

Inez Corbi

Tuinen van Heligan

Boodschappers van de storm

Vertaald uit het Duits door Olga Groenewoud

A.W. Bruna Uitgevers

1

LEXI

Heligan Gardens, Cornwall, begin december

Het was nog vroeg in de ochtend. Rond dit tijdstip waren de poorten van Heligan nog gesloten voor bezoekers, alleen het cafetaria serveerde al ontbijt en kleine snacks.

Lexi gebruikte de tijd voor de officiële opening om tien uur voor een hardlooprondje door een deel van de tuinen. In een rustig tempo draafde ze over Flora's Green, het grote, door oude rododendrons omringde grasveld. Het waterige winterzonnetje dat die ochtend boven de horizon was verschenen, wist niet door de nevelsluier heen te dringen; het was vochtig en beneveld. Maar zoals dat heet: slecht weer bestaat niet, enkel ongeschikte kledij.

Heligan lag in een schilderachtige uithoek van Cornwall, aan het begin van een vallei vlak bij het kleine vissersdorp Mevagissey. In de achttiende eeuw was de familie Tremayne begonnen met de aanleg van de tuinen, die sindsdien voortdurend waren uitgebreid totdat ze na de Eerste Wereldoorlog waren verlaten, en vervolgens verwaarloosd geraakt. Heligan was vrijwel in vergetelheid geraakt toen een nakomeling van de familie Tremayne in de jaren negentig van de vorige eeuw het landgoed samen met een vriend bezocht en de twee mannen besloten om dit verloren juweeltje weer tot leven te wekken. Samen met een groep vrijwilligers begonnen ze met

noeste arbeid de gevolgen van decennia van verwaarlozing beetje bij beetje ongedaan te maken.

Toen Lexi de uitgestrekte moestuin bereikte, doken de contouren van Diggory, de goedgeklede vogelverschrikker die midden op het veld stond, langzaam op uit de mist. Het donkergroen van diverse wortelgroenten en wintersla stak af tegen de bijna zwarte aarde. Langs het middenpad stonden appelbomen die een boogweg vormden. In de lente zou het een schitterend gezicht zijn met al die roze en witte bloesems, maar nu, in de winter, was alles kaal.

Op een takje zat een roodborstje, een van de vele die er op Heligan waren, uitbundig te fluiten. Lexi stond een paar meter verderop stil om naar hem te kijken. Ze had gehoord dat de mannelijke roodborstjes in de winter zo luid zongen om een vrouwtje te lokken.

‘Ik ben bang dat je nog even moet blijven zingen,’ zei ze zachtjes om de vogel niet te verjagen. ‘Ik ben al bezet.’

De appelboomgaard was in mist gehuld en aan de kale takken hingen dikke waterdruppels. Bij dit weer kregen de tuinen iets tijdloos. Heligan was op zijn mooist in de regen, had Ben ooit tegen haar gezegd toen ze hier net nieuw was.

In Heligan had ze niet alleen een toevluchtsoord en werk gevonden, maar ook een nieuwe liefde: Ben Pascoe, die als tuinman en landschapsarchitect op Heligan werkte en met wie ze sinds een paar weken samen was.

Ze liet de moestuin achter zich en vertraagde haar tempo tot ze het licht gebogen bakstenen muurtje van de Melon Yard bereikte, waar ze door een geopende, groen gestreepte deur naar binnen ging.

Op dit vroege uur was de ommuurde binnenplaats met de kassen en schuurtjes uitgestorven. Lexi bleef even staan om naar de oude kassen te kijken. Waterdruppels liepen langs de ruiten naar beneden; langs de randen hadden zich laagjes groen mos gevormd. Als de winter voorbij was, zouden ze

hier met het voltallige personeel weer moeten schoonmaken. Dat was ook een van Lexi's eerste taken geweest toen ze ruim negen maanden geleden naar Heligan was gekomen.

Door het licht beslagen glas van een overdekte, bakstenen put ontwaarde ze de contouren van een paar ananassen, die hier net als vroeger werden geteeld met behulp van verse paardenmest. Dit was de enige nog werkende, met mest verwarmde Georgian ananaskuil ter wereld, zoals de gidsen op Heligan nooit nalieten te melden.

Lexi liep door naar de oude rentmeesterswoning uit het begin van de negentiende eeuw. Vroeger had hier de beheerder van het landgoed gewoond met zijn gezin, nu herbergde het gebouw op de begane grond een café en een paar kantoren op de eerste verdieping, waaronder dat van Lexi en Eliza, de hulpkracht.

Tijd om aan het werk te gaan.

Dit jaar was het dertig jaar geleden dat Heligan was heropend. Ter gelegenheid hiervan werd er, naast diverse festiviteiten en evenementen, een driedelige tentoonstelling georganiseerd waarin werd ingegaan op de historische achtergronden. Lexi was verantwoordelijk voor de samenstelling hiervan.

Op de eerste verdieping, die uitsluitend voor personeel toegankelijk was, friste ze zich even op, en ze liep daarna een van de aangrenzende kamers in. Hier bewaarde ze alle spullen die ze tot nu toe voor de tentoonstellingen had verzameld. Het was de bedoeling om drie perioden die cruciaal waren in de geschiedenis van Heligan nader toe te lichten. Op verzoek van haar baas, Theodora, zou de nadruk komen te liggen op de 'verhalen achter het verhaal'. De afgelopen maanden had Lexi niet alleen in de archieven van Heligan veel interessants weten te verzamelen. Samen met Ben had ze ook het grote Cornwall-archief van Kresen Kernow bezocht, waar ze nog meer historische documenten had kunnen inzien.

Ondertussen had ze het materiaal voor twee tentoonstellingen bij elkaar.

Deel één zou gaan over de late achttiende eeuw, toen de tuinen van Heligan waren heringericht onder leiding van de toenmalige squire, Henry Hawkins Tremayne. Lexi was niet alleen veel te weten gekomen over Engelse landschapstuinen, maar had ook het levensverhaal van Henry's nichtje Damaris Tremayne aan het licht weten te brengen. Damaris had Henry vergezeld op een lange reis langs de belangrijkste tuinen van Engeland, een zogenaamde Grand Tour, waarop Henry inspiratie had opgedaan voor zijn eigen tuinen. Niet lang na hun terugkeer was Damaris getrouwd met haar geheime liefde Julian Harrington, een voormalige schipbreukeling die later de rentmeester van Henry Tremaynes landgoed was geworden. Damaris en Julian woonden met hun gezin in Steward's House – het huis waar Lexi haar kantoor had. Deel twee van de tentoonstelling zou gaan over de plantenjagers, de reizende botanici en avonturiers die in de negentiende eeuw, op zoek naar exotische planten, verre landen bezochten en onbekende planten mee terugbrachten naar Europa. Min of meer bij toeval was Lexi tijdens haar onderzoek op de naam Avery Harrington gestuit, kennelijk een zoon van Julian en Damaris. Ook over hem was ze heel wat te weten gekomen. Hij was na een illegaal duel naar India gevlucht en had deelgenomen aan een expeditie naar Nepal. Het derde en laatste deel moest nog worden uitgewerkt en zou het begin van de twintigste eeuw beslaan, de jaren waarin Heligan floreerde totdat in Europa de Eerste Wereldoorlog uitbrak.

Lexi wist sinds kort dat een van Bens voorvaderen ook tuinman in Heligan was geweest, een man genaamd Vincent Payne die, net als veel van zijn collega's, de oorlog in was gegaan. Vincents kleinzoon was Bens opa Richard, die Lexi twee weken geleden had ontmoet toen Ben haar had meegegenomen om zijn familie te ontmoeten, die aan de noordkust

van Cornwall woonde. Bij die gelegenheid had ze de oude man kunnen uitvragen over Vincent. Hij had haar diens militaire identificatiebadge laten zien en toestemming gegeven om die voor haar tentoonstelling te fotograferen.

Terug in Heligan had ze in het archief een oude sepiakleurige foto in ansichtkaartformaat gevonden, die ze daarna weer min of meer was vergeten. Nu pakte ze de kaart voorzichtig weer op.

Er stond geen datum op, maar te oordelen naar de kleding van de mensen moest de foto aan het begin van de twintigste eeuw zijn genomen. Ze draaide de kaart om. MR DALBY SMITH, MEVAGISSEY stond er op de achterkant. Geen namen of informatie over de mensen op de foto. Jammer. Ze bekeek de foto nog eens. Een aantal tuinmannen en arbeiders van Heligan, voor een groepsfoto verzameld voor de grote houten deur die naar de bloementuin leidde. In totaal stonden er twaalf ernstig kijkende mannen op, allemaal in hun zondagse pak met vest en sommigen met stropdas. Bijna allemaal droegen ze een hoofddekseel – een bolhoed of een platte pet – en de meesten waren jong.

Op de achterste rij in het midden stonden twee jongemannen. Bens opa had Lexi tijdens haar bezoek ook een portretfoto van zijn opa Vincent in uniform laten zien. Lexi baalde een beetje dat ze die foto niet ook gefotografeerd had, want ze wist inmiddels niet meer zeker wie van de mannen op de foto Bens voorvader was. Ze meende zich te herinneren dat Vincent blond was geweest, maar de donkerharige jongeman naast de blonde man leek eigenlijk veel meer op Ben.

‘Kijk, ik heb het origineel in het archief gevonden.’ Lexi opende de foto van de werknemers op haar laptop en draaide die zo dat Ben hem kon zien. Ze zaten aan de keukentafel in zijn kleine flat in St Austell. Lexi had de oude ansichtkaart gefotografeerd en op haar laptop opgeslagen. ‘Ken je deze?’

Ben keek naar de foto en knikte langzaam. ‘Die heb ik wel eens eerder gezien, ja.’

‘Waarschijnlijk in een boek. Je opa zei dat die foto ergens moest zijn,’ zei Lexi. ‘Ik laat er een uitvergroting van maken voor de tentoonstelling. En ook een kleinere, die stuur ik naar Richard, dat heb ik hem beloofd.’

‘Dat is heel aardig van je, daar zal hij vast blij mee zijn.’

Ze draaide de computer weer wat naar zich toe. ‘En wie van deze mannen is je betovergrootvader Vincent Payne?’

Ben dacht even na. ‘Die,’ zei hij toen, wijzend naar de blonde jongeman van wie Lexi ook had aangenomen dat het Vincent was. ‘Dat geloof ik tenminste.’

‘Maar je weet het niet zeker?’

‘Ja, eigenlijk toch wel. Maar ik ken maar één foto van hem, dezelfde die mijn opa je heeft laten zien. Ik heb dus niet meer informatie dan jij.’

‘Oké. En hoe zit het met die man naast hem? Die met het donkere haar?’

Ben wierp een blik op de foto. ‘Wat is er met hem?’

‘Vind je niet dat hij erg op jou lijkt?’

‘Op mij?’ Hij keek nog eens goed en fronste zijn voorhoofd. ‘Zou kunnen. Misschien.’ Hij keek Lexi aan. ‘En wat zou dat dan betekenen? Dat niet Vincent mijn voorvader is, maar die andere vent?’

‘Nee, natuurlijk niet. Het is waarschijnlijk gewoon een toevallige gelijkenis.’

Hij grijnsde. ‘Je bedoelt dat ik zo’n doorsneegezicht heb dat zoiets goed mogelijk is?’

‘Je hebt absoluut geen doorsneegezicht, integendeel!’ Ze leunde voorover en kuste hem. Toen ze hem een paar minuten later weer losliet, schoot haar ineens iets te binnen en ze trok de laptop weer naar zich toe.

‘Dat was ik bijna vergeten. Ik heb gekeken of er ergens stond wie de mensen op deze foto zijn, maar ik heb niets kunnen

vinden. Alleen de naam van de fotograaf, en uiteraard heb ik die gegoogeld.’

Daarbij had ze ontdekt dat Dalby Smith aan het begin van de twintigste eeuw een studio had gehad in Mevagissey en dat hij veel ansichtkaarten had ontworpen en foto’s had gemaakt van de mensen en de omgeving.

‘Maar toen,’ zei ze triomfantelijk, ‘ontdekte ik dit. In een boek over Heligan. Een uittreksel uit het werkboek van de hoofd tuinman van destijds.’

Ze opende een nieuw bestand en liet Ben haar vondst zien. Het was een afbeelding van twee pagina’s uit een groot notitieboek met linksboven in goed leesbaar handschrift APRIL 1914. Op de pagina’s stonden namen van arbeiders, de dagen van de week en de arealen waar ze hadden gewerkt, zowel in de tuinen als op de landbouwgronden. Aan het einde van elke regel stonden het aantal gewerkte dagen en het weekloon vermeld.

‘Kijk eens naar de namen,’ zei Lexi.

‘A. Smaldon,’ las Ben voor. ‘J. James, G. Holman, V. Payne. Wow, dat moet Vincent zijn! En hij werkte van maandag tot en met zaterdag.’ Hij keek op. ‘Ik ben onder de indruk. Heb je er nog meer?’

Lexi schudde haar hoofd. ‘Nee, dit waren helaas de enige twee pagina’s die in het boek stonden afgebeeld. Maar zo gemakkelijk geef ik niet op.’

Ze zou in het archief van Heligan op zoek gaan, best mogelijk dat het origineel van het werkboek daar ergens lag.

2

LEXI

Heligan Gardens, Cornwall, eind december

Heligan was het hele jaar door open en alleen op eerste en tweede kerstdag gesloten voor bezoekers. Maar dat betekende niet dat het personeel dan vrij was. Op zo'n uitgestrekt terrein als Heligan was er altijd wel wat te doen en dit jaar moest Ben werken met kerst en oud en nieuw. Vorig jaar had hij vrij gehad en volgens het rotatieprincipe was hij dit jaar dus aan de beurt.

Lexi maakte van de tijd gebruik om nog wat dingen af te ronden, en op vijftwintig december vierden Lexi, haar huisgenote Cait en Ben gedrieën Kerstmis, traditioneel met gevuld gebrad, *Christmas pudding* en grote met snoepgoed gevulde rode sokken die ze, bij gebrek aan een open haard, aan de vensterbank hingen.

Cait at alle chocola die ze had gekregen meteen op en likte haar vingers af. 'Stel je voor, vorig jaar vierde ik Kerstmis nog met die idioot van een ex van me...' Ze rilde.

Lexi knikte. 'En ik met de mijne,' zei ze zachtjes. Haar vroegere leven in Londen, waar ze als pr-manager had gewerkt, kwam haar inmiddels voor als een verre, akelige herinnering, ook al was het nog geen jaar geleden dat ze halsoverkop was gevlucht. Er waren maar weinig mensen die wisten dat ze in werkelijkheid niet Lexi Davies heette maar Emilia Andrews,

en dat ze was gevluht voor Rob, haar agressieve ex-vriend die haar meermaals met de dood had bedreigd. En het was niet bij bedreigingen gebleven; op een keer had hij haar keel zo stevig dichtgedrukt dat ze echt had gedacht dat ze doodging. Pas een paar weken geleden had ze het aangedurfd om Ben in vertrouwen te nemen en hem de hele ingewikkelde geschiedenis te vertellen. Cait wist alleen dat Rob nog altijd naar haar op zoek was.

Bens hand sloot zich om die van Lexi en gaf er een zacht kneepje in, en meteen voelde ze zich weer sterker. Ze was niet langer alleen.

De eerste vroegbloeiers lieten zich al vlak na de jaarwisseling zien. Bijna dagelijks verschenen er wel ergens op de gazons van Heligan paarse krokussen en witte sneeuwkllokjes, en in de Northern Gardens zorgden gele narcissen voor wat kleur en een eerste vleugje voorjaar.

Anders dan in veel andere delen van het land hield de vorst in Cornwall nooit lang aan, zodat de bloei al vroeg begon. Dit was ook de tijd dat de camelia's in bloei kwamen, planten die al sinds honderdvijftig jaar op Heligan stonden. Veel ervan waren hier nog geplant door Jack Tremayne, de laatste squire. Vlak bij de Western Ride kon je de eerste dieproze cameliastruiken in bloei zien staan.

Medio februari gingen de eerste magnoliaknoppen open. Hoofdtuinman Derek rapporteerde het exacte aantal bloesems dat was opengegaan dagelijks aan de Spring Story Bloomometer, aangezien Heligan een van de tuinen was die daar een bijdrage aan mocht leveren. Toen ze vorig jaar, op een regenachtige dag in februari, in St Austell was aangekomen, had Lexi voor het eerst gehoord over deze nog vrij nieuwe traditie. De zes grote tuinen van Cornwall hielden elk voorjaar bij hoeveel bloesems er aan een vooraf bepaalde magnoliaboom open waren. Zodra er aan alle zes de magno-

lia's vijftig open bloesems zaten, werd het begin van de lente in Cornwall verkondigd. Dit jaar was het op 22 februari eindelijk zover: alle zes de tuinen meldden vijftig open magnoliabloesems. De lente was gearriveerd in Cornwall.

Naast Lexi's drie tentoonstellingen werd er ter gelegenheid van Heligans jubileum ook een openluchttheatervoorstelling georganiseerd en hiervoor was een lokale theatergroep aange trokken. De eerste repetities waren al vlak na de jaarwisseling begonnen. Lexi was weliswaar niet bij het stuk betrokken, maar het onderwerp, de Eerste Wereldoorlog, sloot naadloos aan bij haar derde tentoonstelling.

Naast een handjevol professionele acteurs waren er ook figuranten nodig. Een aantal medewerkers van Heligan had zich hiervoor aangemeld, maar vooral aan mannelijke figuranten was nog een gebrek, en zo werd Ben gevraagd om ook mee te doen. Na een korte aarzeling – hij had geen idee wat het precies inhield – stemde hij in. Hij mocht kiezen bij welke groep hij wilde horen en koos voor de soldaten.

Lexi deelde sinds een paar maanden een appartement in het nabijgelegen Mevagissey met haar collega Cait. Toen ze die avond thuiskwam, leek het wel alsof er een bom was ontploft. De keuken was bezaaid met kommen, keukengerei en ingrediënten, en alles zat onder de bloem.

‘Niet bij je geliefde vandaag?’ vroeg Cait.

Lexi schudde haar hoofd. ‘Ben is aan het sporten. Hij traint de jeugdgroep.’

‘Dat is waar ook. Aikido, toch?’

Lexi knikte. ‘Wat ben jij aan het doen?’

‘Dat vraag ik mezelf inmiddels ook af.’ Cait streek een rode lok achter haar oor. ‘Ik probeer iets nieuws uit. Jij hebt een keer een heel oud recept meegenomen, weet je nog?’

Lexi zette haar tas neer en overzag het slagveld. ‘Je bedoelt

het oudst bekende recept voor Cornish pasties? Had iemand dat niet aan de vader van Henry Hawkins Tremayne opgestuurd?’

Cornish pasties waren gevulde pasteitjes die je in heel Cornwall zag.

‘Precies, dat bedoel ik.’ Cait knikte. ‘Het is meer dan tweehonderdvijftig jaar oud.’

‘En dat wilde je klaarmaken?’

‘Ja. Peter, mijn baas, en ik hebben besloten om dit recept uit te proberen. Als ze goed lukken, willen we ze ter ere van het jubileum in de kantine serveren. Ik probeer het recept zo goed mogelijk te volgen, maar sommige dingen kloppen volgens mij gewoon niet.’

‘Zoals?’

‘Zoals rode verf. Zou dat er nou echt in moeten?’

‘Rode verf?’ herhaalde Lexi sceptisch.

‘Kijk, hier.’ Cait hield een computeruitdraai onder haar neus. OUDSTE RECEPT VOOR CORNISH PASTY UIT 1746, stond er. Ze wees naar een regel bovenaan. ‘Hier, lees zelf maar.’

Het vlees van een schapenbout wordt ingewreven met cochénille en vervolgens gekruid met foelie, kruidnagel en piment, in gelijke hoeveelheden, met zout en wat peper.

‘Cochénille?’ Lexi keek haar vragend aan.

‘Dat is dus rode kleurstof,’ legde Cait uit. ‘Ik heb wat onderzoek gedaan. Dat spul werd vroeger uit luizen gewonnen en gebruikt om de vulling van de pastei te kleuren. Tegenwoordig gebruiken ze kunstmatige kleurstoffen.’ Ze schudde haar hoofd. ‘Ik begrijp dat echt niet. Ik doe zoiets in mijn haar, niet in mijn eten.’

Lexi haalde haar schouders op. ‘Geen idee waarom. Waarschijnlijk om het er smakelijker uit te laten zien.’

Ze besloten de vulling niet rood te kleuren. Lexi hielp Cait met de afwerking en al snel stond er een flinke hoeveelheid gevulde halvemaaanvormige pasteitjes in de oven.

‘Ik heb voor het eten gezorgd,’ zei Cait, terwijl ze met een hand die onder de bloem zat aan haar kin krabde, ‘dus nou moet jij een film uitkiezen.’

‘Oké.’ Lexi hoefde niet lang na te denken. ‘*Titanic*.’

Cait grijnsde zo breed dat je de twee kleine zilveren piercings onder haar bovenlip kon zien. ‘Geweldig. Ik ben dol op Leonardo DiCaprio en jij kunt wat onderzoek doen voor je volgende tentoonstelling.’

Nadat ze geproefd hadden van de Cornish pasties naar eeuwenoud recept, die nog voor verbetering vatbaar bleken, nestelden ze zich op de bank om zich onder te dompelen in de wereld van 1912, in afwachting van de ontmoeting tussen Jack en Rose op het legendarische luxeschip.